

www.NovaRepublika.bg

**НОВА
РЕПУБЛИКА**

СПОРТ

Инвестиция в
бъдещето на
България

www.NovaRepublika.bg

**НОВА
РЕПУБЛИКА**

СПОРТЪТ - ИНВЕСТИЦИЯ В БЪДЕЩЕТО

Спортът е най-голямото обществено движение в Европа, универсално средство за възпитание и здравословен начин на живот, един от белезите за национална идентичност в глобализиращия се свят.

Спортът е мощен интегриращ фактор, който възпитава толерантност и приемане на различията между хората от ранна детска възраст.

В основата на спорта са положени идеите за равенство, справедливост и солидарност – ценности, в които ние, десните хора от „Нова Република“, вярваме и последователно отстояваме.

„Нова Република“ приема физическото възпитание и спорта за национален приоритет. Заедно с науката, образованието и културата те са най-сериозната инвестиция в бъдещето на България!

Състояние на Националната система на физическото възпитание и спорта

Анализът на изпълнението на целите и приоритетите на Националната програма „България 2020“ в областта на развитието на физическото възпитание и спорта от началото на 2013 г. досега показва, че в този период не е отчетен напредък в изпълнение на заложените мерки и цели. Това означава, че в практически план системата на физическото възпитание и спорта в България не работи ефективно.

Нивото на физическата гееспособност на децата и учениците, в сравнение с техните връстници от предишните поколения, е рязко занижено. Резултатите от редица изследвания показват, че българските ученици и студенти са едни от най-толерантните в Европа към употребата на алкохол и наркотици. Само 4% от българите са членове на спортни клубове, 3% посещават клубове за фитнес и здраве и 3% - други видове клубове.

Силно разгробени са спортните клубове, които са базовите структури на националния спорт. От 5135 спортни клуба, регистрирани в ММС, над 90% имат в състава си от един до трима специалисти.

В системата на спорта работят много хора без квалификация. Спортно-педагогическите кадри (инструктори, помощник-треньори, треньори, ст. треньори и главни треньори), регистрирани в ММС, наброяват 4292 души. От тях около 1000 души са със средно образование, а част от треньорите са без треньорска или друга спортна квалификация.

Голяма част от клубовете не предоставят качествени спортни услуги. Те трудно могат да поемат по-сериозни задачи по подготовката и развитието на спортистите, поддръжката и модернизирването на спортните бази и съоръжения.

Финансовото осигуряване на елитния спорт е в дисбаланс със спорта за всички. За елитен спорт през последните четири години планираното държавно финансиране е 3,5 пъти по-високо от това за спорта за всички.

Преобладаващата част от спортно-педагогическите кадри са в трудна позиция. Те са едновременно треньори и организатори, отговарят за набавяне на финансови средства, за поддръжка на спортната база и за провеждането на спортни състезания.

На държавно ниво не е разработен статут на треньора и статут на спортния мениджър. Ниското заплащане на спортните кадри, липсата на квалификационни нива и нормативни документи, гарантиращи социална сигурност в професията, принуду много квалифицирани треньори да напуснат страната или да сменят професиите си.

Не е разработена национална програма за научно осигуряване на спорта. Научните изследвания и научното обезпечаване на подготовката и възстановяването на спортистите са концентрирани върху малък брой елитни спортисти и се основават на индивидуалните усилия на отделни треньорски екипи без целенасочена държавна политика.

Липсват органи, които ефективно прилагат на регионално ниво държавната политика в системата на спорта, поради което е нарушена координацията на спортната дейност между общините, училищата и спортните организации в регионите.

Местната власт няма последователна политика към спорта. Тя се определя само от волята на кметовете и много често е насочена към спечелване на изборите за следващ мандат. Общините отделят за спорт за всички от 1 до 3 лв на жител годишно, а минималните диференцирани средства, предоставяни от държавата за физическо възпитание и спорт на децата, учениците и студентите, не са променени от 2006 г.

Повечето общини не назначават на работа утвърдени спортни специалисти, нямат програми за спорт, като част от регионални програми за развитие на спорта, нито прилагат утвърдената европейска практика с функциониращи съвети, които действат като консултиращи и контролиращи органи за спорта.

Силно са поценени ученическият и университетският спорт. Изчезнаха ученическите спортни школи към общините, а в университетите, където учат, живеят и спортуват над 200 000 студенти спортът се развива само на основата на ентузиазма на отделни преподаватели, без възможности за развитие на високо спортно майсторство.

Спортната база в повечето учебни заведения е амортизирана и като качество не отговаря на европейските стандарти и изискванията на младите хора.

Спортните клубове и федерации трудно успяват да стопанисват и управляват самостоятелно спортни обекти. Практиката във всички страни доказва, че това е възможно само за отделни специфични спортни обекти и съоръжения, но не и за многофункционалните, а в България над 90% са от този тип.

Липсва национална инвестиционна програма за спортно строителство, която отчита реално нуждите и перспективите за развитие на физическото възпитание и спорта в общините, училищата и висшите училища.

Броят на спортните федерации достигна 108, като някои от тях са основани чрез създаване на спортни клубове с фиктивна дейност, с единствена цел да се усвояват държавни средства.

Редица министерства, които имат пряко отношение и отговорности към развитието на физическото възпитание и спорта (МОН, МЗ, МТ, МТСП, МО, МВР, МРРБ) не подпомагат ефективно работата на Министерството на младежта и спорта, което е оставено на практика да работи само в условията на ограничен бюджет.

Доброволческата дейност в спорта не е регламентирана, което лишава елитния спорт и спорта за всички от непряка финансова подкрепа, която в страните от ЕС се оценява на милиарди евро годишно.

Липсват реални икономически стимули за бизнеса за финансова подкрепа на спорта. Много малко от спортните организации реално печелят от дейността си.

Ние сме категорични, че националната система на физическото възпитание и спорта се нуждае от реформа, за която е необходимо:

I. Обявяване на физическото възпитание и спорта за приоритет в националната политика и приемане на нов Закон за физическото възпитание и спорта с конкретни и задължаващи, а не пожелателни текстове, в който на преден план са изведени ученическият и университетският спорт.

1 Разработване на национална програма за популяризиране на спорта за здраве и жизненост. МЗ, МОН, МТСП, МО и МВР ще бъдат задължени заедно с ММС да разработят целеви програми за спорт за всички и социален туризъм, ученически и университетски спорт, спорт за хора с увреждания, армейски и полицейски спорт.;

2 Определяне за приоритетни до около 15 спорта с особена социална значимост. В дългосрочен план към тях ще се насочат усилията с акцент в спортна база, кадрово осигуряване, детско-юношески школи, ученически и масов спорт.

3 Приемане на национална програма за изграждане и реконструкция на спортни обекти и съоръжения и преобразяване на спортната база във всички български училища. Наличието на съвременна спортна база ще бъде задължителен елемент от акредитацията на всеки университет.

4 Създаване на национален фонд, чрез който на принципа на съфинансиране ще се оказва подкрепа на:

- общините, при доказана необходимост и проектна готовност за строителство и реконструкция на спортни обекти;
- спортните клубове при ремонта и възстановяването на спортната база.

5 Създаване на областни съвети за спорт, като органи за провеждане на държавната политика, които работят съвместно с общините, спортните организации, висшите училища и други държавни структури.

II. Поставяне на общините в центъра на Националната система на физическото възпитание и спорта

6 Общините ще бъдат задължени да приемат, като неразделна част от общинския бюджет, финансово осигурени програми за подпомагане и развитие на спорта, физическата активност, физическото възпитание и спортно – туристическата дейност на местно ниво.

7 Спортните бази трябва да бъдат общински, с изключение на тези с национално значение. Общините ще се грижат за тях чрез общински звена, заедно с клубовете, които ги ползват. Всяка община ще е задължена да разработи публичен регистър на спортните бази и съоръжения и правилник за тяхното ползване.

8 Държавата трябва да задължи общините, като делегирана дейност, да възстановят детско-юношеските спортни школи с щатни треньори и специалисти и в зависимост от броя на населението да назначат служители, които организират и координират развитието на спорта за всички групи от населението.

9 Предоставянето на спортните обекти и съоръжения за дългосрочно ползване, концесия или под наем, както и на терени за спортно строителство, ще става с предимство за асоциациите от спортни клубове, при силно облекчени условия, с ясно разписани правила и конкретна инвестиционна програма.

10 За всички спортни клубове по спортове, приети за приоритетни от дадена община, ползването на общинската спортна база ще е безвъзмездно.

III. Коренна промяна в начина финансиране на физическото възпитание и спорта от страна на държавата, общините и българския бизнес

11 Лицензиране на спортните федерации в три категории, с повишени изисквания към тези от тях, които получават финансиране от държавата.

12 Въвеждане на данъчни облекчения за фирмите и физическите лица, които подпомагат развитието на спорта.

13 Българският спорт не трябва да разчита само на финансиране от постъпленията от Спортния тотализатор. Задължително ще се въведат отчисления от всички видове хазарт и националните лотарии за финансиране на спортното строителство, за проекти за спортна дейност и борба с хазартната зависимост сред младите хора, която губи епидемични размери.

14 Рязко ще се увеличат средствата, отделяни по Постановление 129 за спортна дейност в училищата, с възможност за допълнително заплащане на учителите по физическо възпитание, които издирват и развиват спортни таланти и тренират училищните отбори.

15 Дейността на студентските спортни клубове ще се финансира от висшите училища и пряко от МОН. Всяка година в бюджета на МОН ще се планира целева субсидия за финансиране на участието на първенците от студентските първенства в националните шампионати на Република България.

IV. Кадрово укрепване на управлението на системата на физическото възпитание и спорта

16 Ще се регламентира законово възможността за назначаване на треньори, извън щата на преподавателския състав, за подпомагане и развитие на спортната дейност в средните и висшите училища.

17 Ще се утвърди статута на треньора и статута на спортния мениджър чрез въвеждане на квалификационни нива и нормативни документи, гарантиращи социална сигурност в тези професии. Ще се разработи и статут на доброволца в спорта.

18 Необходимо е рязко увеличаване на средствата за научни изследвания и научно осигуряване на подготовката и възстановяването на спортистите на основата на национална програма за научно осигуряване на спорта.

19 Ще бъде наложен стриктен контрол за квалификацията и образователния ценз на кадрите, работещи в системата на физическото възпитание и спорта. Всеки спортен клуб, трябва да получава финансов стимул, когато разкрива работни места за треньори с призната квалификация.

20 Време е да се въведе и модерната практика за регламентиране на гвойната кариера на спортиста, който спортувайки активно е стимулиран да учи и да се квалифицира, за да избегне тежката съдба на напълно забравените и изоставени от обществото бивши спортисти и шампиони.

ЗА

www.NovaRepublika.bg

**НОВА
РЕПУБЛИКА**

4

